STYR PENGENE

Fra første budget til egen bolig

Bog 2 i samtaleserien med Alma, Noah og Forvalteren

Frank Rothaus Jensen

STYR PENGENE

Fra første budget til egen bolig

© 2026 Frank Rothaus Jensen

Alle rettigheder forbeholdes.

Forfatter: Frank Rothaus Jensen

1. udgave, 2026

ISBN: 9789403945156

Udgivet via Bookmundo

Illustrationer udarbejdet til denne udgave.

Denne bog er skrevet som undervisning og inspiration om privatøkonomi. Den indeholder ikke individuel økonomisk, investeringsmæssig eller juridisk rådgivning. Eksempler, renter, priser, ydelser og regler kan ændre sig over tid.

Indholdsfortegnelse

Forord: Tilbage hos Forvalteren....4
Kapitel 1 – Kontoudtoget fortæller historien....8
Kapitel 2 – Byg et forbrugskort....18
Kapitel 3 – Hvad skal pengene gøre for ham?....23
Kapitel 4 – Hvad kommer der faktisk ind?....26
Kapitel 5 – Hvad koster det at få nøglen?....29
Kapitel 6 – Hvad koster boligen hver måned?....32
Kapitel 7 – Mad, transport og et almindeligt liv....34
Kapitel 8 – Det første rigtige budget....36
Kapitel 9 – De udgifter, der gemmer sig....38
Kapitel 10 – En reserve mellem ham og problemerne....40
Kapitel 11 – Konti, der gør planen lettere....42
Kapitel 12 – Abonnementerne, der bliver ved....44
Kapitel 13 – Når renter arbejder imod ham....46
Kapitel 14 – Har han råd til at flytte?....48
Kapitel 15 – Planen frem mod flyttedagen....50
Kapitel 16 – Kan man investere samtidig?....52
Kapitel 17 – De første tre måneder alene....54
Kapitel 18 – Storebroren forklarer det tilbage....56
Faktatjek: danske regler og satser....59
Om forfatteren....60

Forord: Tilbage hos Forvalteren

Dette er den anden bog om Alma, Noah og Forvalteren. I den første bog, Lad pengene arbejde, begyndte Alma og Noah med de store spørgsmål: Hvad er penge? Hvorfor sparer vi? Hvad betyder risiko? Og hvordan kan opsparing og investering få tid til at arbejde for os?

Du behøver ikke have læst den første bog for at være med. Men hvis du har, møder du Alma og Noah lidt længere fremme på deres rejse. De er ikke blevet eksperter. De er bare begyndt at bruge det, de lærte. Og nu opdager de, at det at få penge til at vokse kun er den ene halvdel af historien. Den anden er at kunne styre dem i hverdagen.

En uge senere er Alma og Noah tilbage hos Forvalteren. Denne gang har de både nyt om deres egne investeringer og en opgave, der handler om noget helt andet: Noahs storebror vil gerne flytte hjemmefra.

Alma: Vi gjorde det faktisk.

Forvalteren: Hvad gjorde I?

Alma: Vi kom i gang med at investere. Ikke bare på papir. Med rigtige penge.

Noah: Og vi har ikke solgt det hele igen, bare fordi kurserne bevægede sig lidt.

Forvalteren: Det lyder som en god begyndelse. Fortæl.

Alma: Jeg oprettede en aldersopsparing hos Nordnet. Mine forældre hjalp mig med det. Jeg købte Tryg-aktier for 3.000 kroner, og så startede jeg en automatisk månedsopsparing i en billig, passiv indeksfond, der følger S&P 500.

Forvalteren: Hvorfor netop den kombination?

Alma: Indeksfonden skal være kernen. Den spreder pengene på mange store amerikanske selskaber. Tryg er den lille del, jeg selv vil følge tættere. Det er en dansk virksomhed, jeg kender, og jeg vil gerne lære af at eje en enkelt aktie.

Forvalteren: Det er en fornuftig måde at skelne mellem det, der skal gøre arbejdet stille og roligt, og det, du bruger til at lære. Hvordan føltes det at købe den første aktie?

Alma: Lidt mærkeligt. Før var Tryg bare et navn, jeg så på reklamer. Nu føles det, som om jeg ejer en meget lille del af virksomheden.

Forvalteren: Det gør du også. En meget, meget lille del — men en rigtig del.

Noah: Jeg oprettede en aktiesparekonto hos Saxo Bank. Jeg købte 10 Novo Nordisk-aktier til lige knap 250 kroner stykket den 24. September. Det blev cirka 2.500 kroner i alt.

Forvalteren: Og hvorfor Novo Nordisk?

Noah: Fordi vi talte om selskabet sidst. Jeg ville prøve at følge en virksomhed, som næsten alle danskere har hørt om. Men jeg ved godt, at et kendt navn ikke automatisk betyder, at aktien altid er et godt køb.

Forvalteren: Præcis. Et godt selskab og en god investering er ikke altid det samme. Prisen betyder også noget. Og én aktie må ikke få lov at blive hele planen.

Noah: Det er derfor, jeg også overvejer en indeksfond som den faste del senere.

Forvalteren læner sig tilbage. Han ser tilfreds ud, men lægger mærke til, at Noah stadig har sin rygsæk på.

Forvalteren: I plejer at smide taskerne med det samme. I ser ud, som om I har mere på programmet.

Noah: Det har vi. Min storebror vil gerne flytte hjemmefra.

Alma: Og han siger, at han har styr på pengene.

Noah: Men når jeg spørger, hvad en bolig koster om måneden, siger han bare: 'Huslejen.'

Forvalteren: Det er et klassisk svar. Hvad mangler han at regne med?

Alma: El, varme, internet, forsikring, mad og transport. Og sikkert en masse, vi ikke selv har tænkt på.

Noah: Han har også abonnementer. Musik, film, træning og et par ting, han vist har glemt, at han betaler for.

Forvalteren: Vil han selv have hjælp?

Noah: Ja. Han bad mig faktisk spørge dig. Han vil gerne flytte, men han vil ikke opdage efter to måneder, at pengene er væk.

Forvalteren: Godt. Så er opgaven ikke at fortælle ham, hvad han må og ikke må. Opgaven er at hjælpe ham med at se, hvad hans valg koster, og om hans indkomst kan bære dem.

Alma: Så vi skal lave et budget?

Forvalteren: Ja, men ikke som det første.

Noah: Hvad kommer før et budget?

Forvalteren: Virkeligheden.

Alma: Det lyder lidt dramatisk.

Forvalteren: Kun en smule. Et budget er en plan for fremtiden. Men før vi laver planen, skal vi forstå, hvordan han bruger penge nu. Ellers kommer budgettet let til at beskrive den person, han håber at være, i stedet for den person, han faktisk er.

Noah: Så vi spørger ham, hvad han plejer at bruge?